

Πτυχίο Cyber 'Ηρωα

CYBER ΗΡΩΕΣ: ΚΑΤΑΚΤΩΝΤΑΣ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ: www.cyberik.com

Πηγές:

¹Game on, Step 5: Have more computer fun, Computer Expert Badge, Girl Scouts of the USA.

²Dance on, Step 5: Have more computer fun, Computer Expert Badge, Girl Scouts of the USA.

³All about animals, Step 2: Find some cool facts, Computer Expert Badge, Girl Scouts of the USA, Step 2.

⁴World adventure, Step 3: Take a trip online, Computer Expert Badge, Girl Scouts of the USA, Step 3.

⁵Badge 2: Cybersecurity safeguards, Cyber Security Badge, Girl Scouts of the USA, σελ. 12-13.

⁶You've got mail!, Step 4: Make a connection, Computer Expert Badge, Girl Scouts of the USA.

⁷Σωστή χρήση της τεχνολογίας, SaferInternet4Kids.gr , σελ. 11-12.

⁸Χέρι βοηθείας, SaferInternet4Kids.gr

⁹Computer Expert Badge & Cyber Security Badge, Girl Scouts of the USA

Το Πτυχίο

Οι υπολογιστές μάς βοηθούν να κάνουμε τόσα πολλά: μπορούμε να παίξουμε, να βρούμε συναρπαστικές πληροφορίες στο διαδίκτυο, να στείλουμε email και μηνύματα, να δούμε βίντεο, να αγοράσουμε τρόφιμα, ρούχα και παιχνίδια!

Είναι επίσης μέρος της ζωής μας με πολλούς άλλους τρόπους που δεν είναι πάντοτε εύκολο να δούμε: τροφοδοτούν ουρανοξύστες και τα φώτα του δρόμου, κάνουν τα ιατρικά μηχανήματα να λειτουργούν, ελέγχουν αυτοκίνητα και αεροπλάνα και τόσα άλλα.

Με αυτό το Πτυχίο θα γίνεις ένας ειδικός του ασφαλούς διαδικτύου, για τον εαυτό σου και για τους άλλους: θα γίνεις κι εσύ Cyber'Ηρωας!

Το Πτυχίο αυτό του Cyber'Ηρωα είναι Πτυχίο Φωλιάς, δηλαδή θα πρέπει μαζί με τη Φωλιά σου να επιλέξετε, να σχεδιάσετε και να ολοκληρώσετε τις απαιτήσεις που ζητάει το Πτυχίο.

Πώς Θα γίνω Cyber'Ηρωας μαζί με τη Φωλιά μου:

1. Δηλώνουμε στο Σοφό Πουλί ότι θέλουμε να προετοιμάσουμε το Πτυχίο του “Cyber’Ηρωα”.
2. Διαλέγουμε 1 απαίτηση από καθεμία από τις 6 Ενότητες.
3. Προετοιμάζουμε τις απαιτήσεις με τη βοήθεια του Πτυχιοκούτιού και κάποιου ενήλικα.
4. Παρουσιάζουμε στον ειδικό τις απαιτήσεις των τεσσάρων πρώτων ενοτήτων.
5. Προετοιμάζουμε τις ενότητες 5 και 6 πριν τη Μέρα των Πουλιών.
6. Παρουσιάζουμε την απαίτηση της ενότητας 5 στη Μέρα των Πουλιών.

Στόχος:

Όταν ολοκληρώσω αυτό το Πτυχίο, θα ξέρω να κάνω χρήσιμα και συναρπαστικά πράγματα στο διαδίκτυο και να σερφάρω σε αυτό με ασφάλεια. Θα είμαι κι εγώ ένας Cyber’Ηρωας!

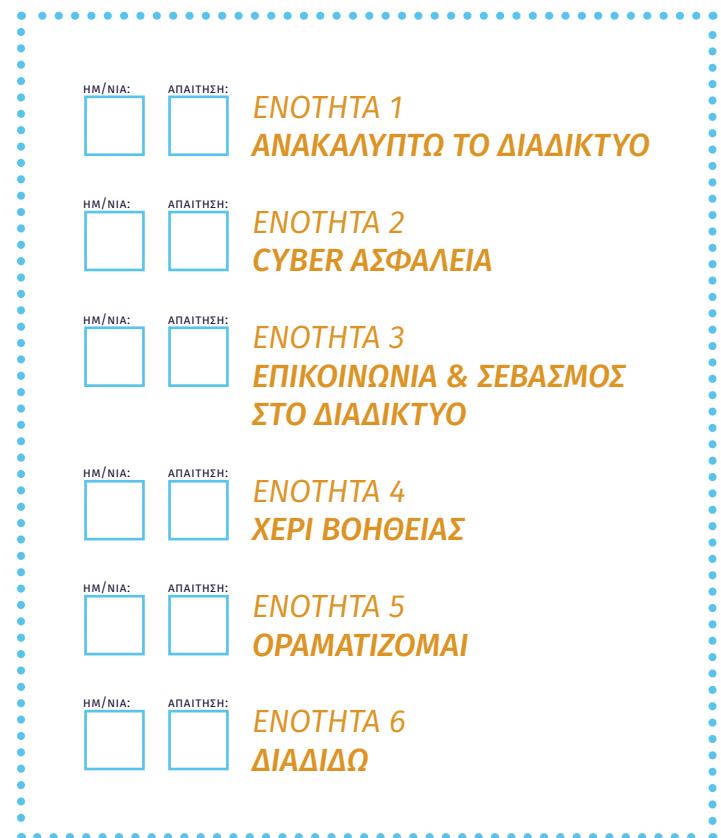
• **Προστατεύω:** δεν βάζω σε κίνδυνο τον εαυτό μου ή τα προσωπικά μου δεδομένα. Για παράδειγμα, βάζεις αντηλιακό για να προστατέψεις τον εαυτό σου από τον ήλιο και φοράς κράνος για να προστατευτείς σε περίπτωση που πέσεις από το ποδήλατό σου. ασφάλεια: βρίσκομαι μακριά από κινδύνους. Ακολουθώ τους κανόνες ασφαλείας για να αποφύγω τον κίνδυνο και να μην χτυπήσω ή χάσω κάτι.

• **Εκφοβισμός:** η λέξη αυτή αναφέρεται στη συνεχόμενη συναισθηματική, σωματική ή λεκτική κακοποίηση των πιο αδύναμων ατόμων μέσα σε μια ομάδα.

• **Σεβασμός:** το συναίσθημα βαθιάς εκτίμησης και θαυμασμού για κάποιον ή κάτι. Όταν σέβομαι κάποιον προσπαθώ να τηρώ συμπεριφορά και στάση τέτοια, ώστε να μην τον θίξω κι όταν σέβομαι κάτι προσπαθώ να μην το αλλοιώσω ή να μην το παραβώ με κανέναν τρόπο.

Λεξικό [9]

- **Κυβερνοασφάλεια:** η λέξη προκύπτει από τις λέξεις κυβερνοχώρος που είναι μία ακόμη λέξη για τους υπολογιστές και ασφάλεια. "Κυβερνοασφάλεια" σημαίνει ασφάλεια στον χώρο των υπολογιστών. Πρέπει όλοι να προστατεύουμε τους υπολογιστές μας και τον εαυτό μας από ανθρώπους που θέλουν να μάθουν πολλά για εμάς.
- **Διαδίκτυο:** η μετάφραση στα ελληνικά της λέξης internet που προέρχεται από δύο άλλες λέξεις: interconnected και network. Interconnected σημαίνει ενωμένα μεταξύ τους. Network σημαίνει δίκτυο, με την έννοια μιας ομάδας ατόμων ή αντικειμένων που συνδέονται μεταξύ τους. Για παράδειγμα, το Σμήνος σου είναι ένα δίκτυο ανθρώπων -και είσαι επίσης μέρος ενός δικτύου που περιλαμβάνει Οδηγούς σε όλη την Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο! Έτσι, το διαδίκτυο είναι πολλοί διαφορετικοί υπολογιστές και δίκτυα σε όλο τον κόσμο, που έχουν συνδεθεί μεταξύ τους. Ο υπολογιστής σου στέλνει πληροφορίες σε έναν άλλον υπολογιστή σε κάποια άλλη τοποθεσία. Εκείνος ο υπολογιστής στέλνει την πληροφορία πίσω στον δικό σου. Έτσι συνδέεσαι σε ιστοσελίδες και παίρνεις πληροφορίες. Το διαδίκτυο έχει δισεκατομμύρια συνδεδεμένους υπολογιστές.
- **Ταυτότητα:** η ταυτότητά σου περιλαμβάνει όλες εκείνες τις πληροφορίες για τον εαυτό σου που σε κάνουν διαφορετικό από τους άλλους. Για παράδειγμα, το όνομά σου, η ηλικία σου, η οικογένειά σου, τα αγαπημένα σου χρώματα, τα πιστεύω σου ή τα χόμπι σου διαμορφώνουν την ταυτότητά σου.
- **Προσωπικές/ιδιωτικές πληροφορίες:** είναι δεδομένα που δεν θέλεις να τα ξέρουν όλοι. Οι προσωπικές πληροφορίες περιλαμβάνουν τη διεύθυνση του σπιτιού σου ή το όνομα του σχολείου σου.

Κάνε με τη Φωλιά
σου μία απαίτηση
από κάθε ενότητα.
Σας ενέπνευσαν;
Κάντε κι άλλες!

1. ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Το διαδίκτυο αποτελεί έναν από τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να ανακαλύψουμε τον κόσμο. Έχει πολλές δυνατότητες και προσφέρει άπειρες ευκαιρίες για γνώση και νέες πληροφορίες.

1.1 Παιίτε:

Επισκεφθείτε τουλάχιστον τρεις φιλικές προς το παιδί ιστοσελίδες με παιχνίδια και σε συνεννόηση με τους γονείς σας, παίξτε δύο από αυτά. Συζητήστε στη Φωλιά για το ποια είναι τα αγαπημένα σας παιχνίδια στο διαδίκτυο. Σκεφτείτε: Πόση ώρα περνάτε παίζοντας με αυτά; Ποιες δεξιότητες αναπτύσσουν; Έχετε παίξει παιχνίδια στο διαδίκτυο που σας ζητούν να κάνετε κάτι που δεν θα κάνατε ποτέ στην πραγματική ζωή;^[1]

1.2 Χορέψτε:

Δημιουργήστε μια λίστα με τραγούδια ή μουσικά κομμάτια που μπορείτε να χορέψετε στο επόμενο πάρτι ή στην επόμενη Συγκέντρωση του Σμήνους. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το διαδίκτυο ή ακόμη και μουσική που ήδη έχετε στον υπολογιστή σας.^[2]

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ:

Με τη βοήθεια ενός ενήλικα (Στελέχους ή μη), κατεβάστε το αγαπημένο σας τραγούδι από μια ασφαλή ιστοσελίδα για να το προσθέσετε στη λίστα σας.

1.3 Ανακαλύψτε:

Το διαδίκτυο είναι σαν μια εγκυκλοπαίδεια που συνεχώς αλλάζει και μεγαλώνει, προσφέροντάς μας κάθε είδους πληροφορία! Διαλέξτε με τη Φωλιά σας κάποιο πουλί που σας ενδιαφέρει, για το οποίο όμως δεν γνωρίζετε πολλά πράγματα και χρησιμοποιήστε μηχανές αναζήτησης για να μάθετε για αυτό. Κρατήστε σημειώσεις καθώς διαβάζετε, έτσι ώστε να δημιουργήσετε μια λίστα με τις 5 πιο ενδιαφέρουσες πληροφορίες που θα ανακαλύψετε.^[3]

Τώρα που απέκτησα αυτό το Πτυχίο μπορώ να Δώσω Χέρι:

1. Ενημερώνοντας την οικογένειά μου με ποιους τρόπους μπορούμε να είμαστε ασφαλείς στο διαδίκτυο.
2. Παρουσιάζοντας στους συμμαθητές μου πού μπορούν να βρουν βοήθεια αν κάτι τους δυσκολέψει στο διαδίκτυο.
3. Φτιάχνοντας το κέφι στους φίλους μου με τη λίστα μουσικής που δημιούργησα.
4. Στέλνοντας email σε κάποιο μέλος της οικογένειάς μου που βρίσκεται στο εξωτερικό.
5. Λέγοντας στους γονείς και τους παππούδες μου ποιες πληροφορίες είναι ασφαλές να μοιράζομαι στο διαδίκτυο.
6. Ζητώντας από τον δάσκαλο ή τη δασκάλα μου να μιλήσω για όσα έμαθα για την κυβερνοασφάλεια στην τάξη μου.

Εμπνέομαι να...

6. ΔΙΑΔΙΔΩ

6.1 Διάδωσέ το:

Ζητήστε από τρεις ή και περισσότερους φίλους σας να σας πουν πόσο χρόνο περνούν καθημερινά μπροστά σε οθόνη (τάμπλετ, υπολογιστή, κινητό) και φτιάξτε ένα ραβδόγραμμα για να απεικονίσετε τα αποτελέσματα. Στη συνέχεια, καλέστε αυτούς τους φίλους και όποιον άλλο θέλετε στον εορτασμό της Μέρας των Πουλιών, για να μάθουν κι αυτοί τα μυστικά ενός Cyber Ήρωα.

1.4 Ταξιδέψτε:

Όπως ένα καλό βιβλίο, το διαδίκτυο μπορεί να μας ταξιδέψει ως την άλλη άκρη της πόλης ή της γης, χωρίς να χρησιμοποιήσουμε αεροπλάνο! Με τη Φωλιά σας, επιλέξτε μία ή και παραπάνω χώρες που θα θέλατε να επισκεφθείτε. Βρείτε πληροφορίες στο διαδίκτυο και δημιουργήστε έναν μικρό οδηγό ταξιδιού. Συμπεριλάβετε πληροφορίες για τη γλώσσα, το νόμισμα και τις βασικές εορτές της χώρας.^[4]

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ:

Μάθετε αν η χώρα που επιλέξατε έχει Πουλιά και βρείτε πώς μπορείτε να επικοινωνήσετε με ένα Σμήνος εκεί.

2. CYBER ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Πού μένεις, τί σου αρέσει και τί όχι, ποια είναι η οικογένειά σου, πού πας σχολείο; Αυτές είναι πληροφορίες που λένε πολλά για σένα και μερικές άλλες (όπως το πού μένεις και το πού πας σχολείο), είναι ιδιωτικές. Δεν θα πρέπει να τις μοιράζεσαι στο διαδίκτυο όπου ο καθένας μπορεί να τις δει. Γιατί; Επειδή οι κυβερνοεγκληματίες μπορούν να κλέψουν τις πληροφορίες σου και να τις χρησιμοποιήσουν εναντίον σου.

2.1 Ψηφιακά αποτυπώματα:

Όταν περπατάτε σε μια αμμουδιά, αφήνετε πίσω σας ίχνη. Όταν χρησιμοποιείτε τον υπολογιστή, επίσης αφήνετε μια σειρά από ίχνη. Αυτά ονομάζονται «ψηφιακά αποτυπώματα». Δημιουργούνται από τις πληροφορίες που αφήνετε πίσω σας, καθώς περιγείστε στο διαδίκτυο. Κάποιες από αυτές τις πληροφορίες είναι ασφαλές να τις αφήνετε, αλλά υπάρχουν κάποιες που είναι ιδιωτικές. Σκεφτείτε και καταγράψτε σε ποιες διαδικτυακές τοποθεσίες μπορούμε να αφήσουμε ψηφιακά ίχνη και σε ποιες όχι. [5]

2.2 Όσα μοιράζομαι:

Σκεφτείτε και καταγράψτε προσωπικές πληροφορίες για τον εαυτό σας. Χωρίστε τα προσωπικά δεδομένα που σκεφτήκατε σε δύο κατηγορίες: εκείνα που μπορώ να μοιράζομαι με άλλους ανθρώπους στο διαδίκτυο και εκείνα που κρατάω μόνο για εμένα. Αναρωτηθείτε για ποιον λόγο κάποιες πληροφορίες δεν πρέπει να τις μοιράζομαι στο διαδίκτυο. Παρουσιάστε τα αποτελέσματα.

2.3 Στρώσεις ασφαλείας:

Δημιουργώντας επίπεδα ασφαλείας, μπορούμε να προστατεύσουμε τα προσωπικά μας δεδομένα. Μάθε 3 από τα επίπεδα ασφαλείας που μπορείς να χρησιμοποιήσεις στον υπολογιστή ή το τάμπλετ και παρουσίασε τα.

5. ΟΡΑΜΑΤΙΖΟΜΑΙ

Το μέλλον το σχεδιάζουμε εμείς, αρκεί να σκεφτούμε πώς το θέλουμε και να προετοιμαστούμε! Διαλέξτε μία από τις παρακάτω απαιτήσεις και παρουσιάστε την στη Μέρα των Πουλιών.

5.1 Οραματίζομαι:

Το διαδίκτυο και οι ηλεκτρονικές συσκευές προσφέρουν τη δυνατότητα να έχουμε εργαλεία και εφαρμογές (apps) που διευκολύνουν την καθημερινότητά μας. Εσείς μπορείτε να σκεφτείτε κάποιο τέτοιο εργαλείο ή εφαρμογή ή ιστοσελίδα που θα σας φαινόταν χρήσιμο; Θα μπορούσε να αφορά συγκεκριμένες κατηγορίες (όπως οι τέχνες, το σχολείο, η φύση) ή να είναι χρήσιμο για συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων (πχ. οικογένεια, πιλότοι, δύτες). Αφήστε τη φαντασία σας ελεύθερη!

5.2 Είναι απλό:

Φτιάξτε με την Φωλιά σας τον «πεντάλογο του καλού χρήστη του διαδικτύου». Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε κάθε είδους τρόπο: αφίσες, παρουσιάσεις σε υπολογιστή, σκετς και ότι άλλο σκεφτείτε.

4. ΧΕΡΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Το διαδίκτυο είναι ένα υπέροχο εργαλείο που μας ανοίγει πόρτες στον κόσμο. Μερικές φορές όμως μπορεί να μην ξέρουμε τι πρέπει να κάνουμε και να δυσκολευόμαστε ή μπορεί να βρεθούμε μπροστά σε κάτι που μας στεναχωρεί ή μας τρομάζει. Εάν συμβεί αυτό, δεν χρειάζεται να ανησυχούμε: υπάρχει λύση!

4.1 Πέντε στο χέρι:

Αν κάτι στο διαδίκτυο σας δυσκολέψει ή σας στεναχωρήσει, μιλήστε σε έναν ενήλικα που εμπιστεύεστε. Συζητήστε με τη Φωλιά σας ποιοι μπορεί να είναι αυτοί. Έπειτα σχεδιάστε σε ένα χαρτί ο καθένας την παλάμη του και γράψτε σε κάθε δάχτυλο το όνομα κάποιου ατόμου που νιώθετε ότι μπορείτε να απευθυνθείτε αν αντιμετωπίσετε οποιοδήποτε πρόβλημα κατά την πλοιήγησή σας στο διαδίκτυο.

4.2 Γραμμές βοήθειας:

Σκεφτείτε, ψάξτε στο διαδίκτυο ή ρωτήστε έναν ενήλικο για να μάθετε με ποιον μπορείτε να μιλήσετε ή σε ποιο τηλέφωνο μπορείτε να καλέσετε αν κάτι σας δυσκολέψει ή σας στενοχωρήσει κατά τη χρήση του διαδικτύου ή μιας ηλεκτρονικής συσκευής. Ετοιμάστε μια σύντομη παρουσίαση.

Ακολούθησε αυτούς τους 10 κανόνες για να είσαι ασφαλής στο διαδίκτυο:

1. Μην μιλάς σε αγνώστους στο διαδίκτυο.
2. Πάντα ρώτα έναν ενήλικο προτού χρησιμοποιήσεις υπολογιστή, τάμπλετ ή κινητό.
3. Πάντα να είσαι με κάποιον ενήλικο όταν χρησιμοποιείς υπολογιστή, τάμπλετ ή κινητό.
4. Ενημέρωσε έναν ενήλικο που εμπιστεύεσαι αν νιώσεις φόβο ή ανασφάλεια όταν χρησιμοποιείς υπολογιστή, τάμπλετ ή κινητό.
5. Μην μοιράζεσαι τους κωδικούς σου (password) με κανέναν.
6. Μην μοιράζεσαι προσωπικές πληροφορίες με κανέναν στο διαδίκτυο.
7. Μην ανοίγεις email, αρχεία ή ιστοσελίδες χωρίς την άδεια ενός ενήλικου που εμπιστεύεσαι.
8. Ακολούθησε τους κανόνες των γονιών ή κηδεμόνων σου ή του σχολείου για να συνδεθείς στο διαδίκτυο.
9. Να είσαι προσεκτικός/ή ποιον και τι εμπιστεύεσαι στο διαδίκτυο.
10. Να είσαι προσεκτικός/ή όταν χρησιμοποιείς τις συσκευές στο σχολείο ή στο σπίτι των φίλων σου.

3. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Από πολύ παλιά, οι άνθρωποι έψαχναν και έβρισκαν τρόπους να επικοινωνούν μεταξύ τους. Με λόγια, σήματα καπνού, επιστολές, ραδιόφωνο, εφημερίδα ή τηλέφωνο, αναζητούσαν την επαφή με όσους βρίσκονταν κοντά ή μακριά.

Στη σημερινή εποχή, υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι επικοινωνίας που σας επιτρέπουν να επικοινωνήσετε με όλο και περισσότερους ανθρώπους. Το διαδίκτυο είναι ένας από αυτούς και όπως όλα τα άλλα μέσα, όταν είμαστε συνδεδεμένοι πρέπει να έχουμε σωστή συμπεριφορά και σεβασμό απέναντι στους άλλους χρήστες, ακριβώς όπως και εκτός διαδικτύου.

3.1 Επικοινώνηση:

Στείλτε ένα email σε κάποιο άλλο Σμήνος για να τους πείτε για την τελευταία σας εκδρομή ή εξωτερική δράση με το Σμήνος. Για περισσότερο ενδιαφέρον, μπορείτε να επισυνάψετε στο email μια φωτογραφία σας από τη δράση. [6]

ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ:

Το ξέρατε ότι μπορείτε να στείλετε email στον Δήμαρχο και σε άλλους εκλεγμένους άρχοντες του τόπου σας; Ψάξτε στο διαδίκτυο να βρείτε την ηλεκτρονική του διεύθυνση και στείλτε ένα email για κάτι που είναι σημαντικό για εσάς.

3.2 Εκφρασμός στο διαδίκτυο:

Διαβάστε την παρακάτω ιστορία και έπειτα απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Τα γενέθλια του Νίκου πλησιάζουν και οι γονείς του αποφάσισαν να οργανώσουν μια ημέρα με τους φίλους του για να τα γιορτάσουν. Ο Νίκος μπορούσε να καλέσει μέχρι οκτώ φίλους του στο σπίτι του. Αποφάσισε να καλέσει οκτώ άτομα από την ομάδα ποδοσφαίρου του σχολείου που πηγαίνει. Δεν μπορούσε να τους καλέσει όλους. Κάποιοι από τους συμπαίκτες του που δεν έλαβαν πρόσκληση, προσβλήθηκαν πολύ. Κάποιοι από αυτούς αποφά

σισαν να εκδικηθούν τον Νίκο δημοσιεύοντας μια ιστοσελίδα με τίτλο "Μισούμε τον Νίκο Παπαδόπουλο". Μοιράστηκαν αυτήν την ιστοσελίδα με όλους τους μαθητές του σχολείου και κάποια παιδιά άρχισαν καθημερινά να αναρτούν άσχημα σχόλια για τον Νίκο. [8]

Ερωτήσεις:

1. Η παραπάνω πράξη των συμμαθητών θεωρείται διαδικτυακός εκφρασμός;
2. Δικαιολογείται αυτή η πράξη από τους συμμαθητές που δεν προσκλήθηκαν;
3. Πώς νομίζετε ότι ένιωσε ο Νίκος;

